

Szembesítés

2015 december 23. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Már egy napja ismerem Róza nénit, Miklós bácsit és Miklós édesanyját, bár egyiküket sem láttam, csak a fényképeiket, amelyeket most válogattam ki egy Mészölyről szóló fotóalbum számára. Eközben kerültek a kezembe a Vízaknán és Nagyszebenben készült fotóim is. Ide a Pontos történetek útközben című regény helyszínének lefényképezése okán jöttünk, s az ismerősök, régi öregek felkeresése végett. Nagyszebenben, a vasútállomás előtti üres téren egy kis kápolna mellett megálltunk.

Minden úgy volt, olyan volt – még a rácsodálkozásom is –, ahogy Mészöly az Öregek, holtak című novellájában leírta. A bejárat mellett egy asszony árulja a gyertyákat, a kis blokkpapírra gépelt tájékoztatókat; s éppen lábasból ebédel. Kicsi kápolna, nem nagyobb egy teremnél, csupán szokatlanul magas, s ez végképp nem látszik az utcáról, az erős súlytyedés miatt. A mennyezet kék, rajta csillagok. Két sor pad, csipkék, terítők, még egy Szent Antal-szobor is.

Ez megzavar. A falak mentén szétfolyt sztearin, ott égetik a gyertyákat, s ez inkább román templomokban szokás. De úgy látszik, mégis katolikus. Igazából azonban más téveszt meg: belépéskor nem szemben találok az oltárt. Csak később, mikor megfordulok, akkor veszem észre az oltár helyén az óriási keresztet, rajta a szürke, kifaragott Krisztust, majdnem háromszoros életnagyságban. Még nemigen jártam így oltárral; érzem, hogy megijedek. Odamegyek alá, és félek. A két hatalmas karon, kiszégyezett kézen hajókötélként dagadnak az erek és inak, s ez még a bonctani pontosságnál is valóságosabb. A has viszont gyöngéd és lágy, a köldök mélyre kivésott gödör. A kézről, ujjakból, mellkasból, lábból különböző nagyságú csöppek buggyannak ki: a vér. De hiába van, mégis érezni, hogy ez kevésbé káros, mint a test. Ezek a dudorok éppen csak megalvadtak, noha ugyanakkor lefelé is csurognak, mértanias rendben, fürtszerűen kiszélesedve, majd megint elkeskenyedve. Először nem is vérnek nézem, hanem valami archaikus piszoknak, ami évszázadok alatt rakódott a szoborra. Pedig vér, s bizonyára pontosan olyan, mint amikor kivésték. Maga a kereszt egyébként akkora, hogy nem fér el a kápolna szélességében, a kitárt kar két fülkeszerű mélyedésbe nyúlik bele. Közben az asszony befejezi az ebédet, a lábasra visszateszi a fődét, amelyen gyertya ég. Odamegyek hozzá, és kérek egy tájékoztatót. A bejáratnál sötét van,

inkább újra visszahúzódunk a szobor felé. A fény úgy szóródik be az oldalablakon, hogy jobban látok, ha guggolok vagy térdelek. A román nyelvű gépi szövegben kiderül, hogy a keresztet II. Endre készítette az egyik gyermekes hadjárat után. Itt állította föl. A szenvedő Krisztust rendelte meg a szobor alkotójától.

Dominikánus szerzetesrend is székel ezen a helyen, de az épületet a török időkben lerombolták, a kereszt a föld és törmelék alá került, később iszap borította el, majd újra megtalálták, és újabb kápolnát építettek köréje. Csodálkozunk. Azt írják, hogy egyszer fa is nőtt fölötte. Akkor itt csupa gyökér volt? Megnézzük újra a szöveget. Nem, nem fölött. Mellette. Biztosan akkor vágta ki, amikor a kápolnát kellett építeni. Egy ilyen szobrot nem lehet akárhogy szétverni. Nem... És meg is maradt szépen.

Móser Zoltán - mno.hu

Ajánló
